

Zdenka Varl, ravnateljica Tehniške gimnazije ŠC Kranj

SODELOVALNO UČENJE IN SODELOVALNA KULTURA NA TEHNIŠKI GIMNAZIJI ŠOLSKEGA CENTRA KRANJ

Za vsakega ravnatelja mora biti skrb za kakovostno profesionalno izobraževanje članov učiteljskega zbora ena od prioritet. Če ima učitelj možnost, da strokovno raste, to pomembno pozitivno vpliva na njegovo profesionalno samopodobo in zmanjšuje nevarnost občutkov monotoni šolskega dela in poklicne izgorelosti. Vsak učitelj ima pravico in dolžnost do izobraževanja, praviloma po lastnem izboru. Ali je v pedagoškem poklicu prostor tudi za sodelovalno učenje?

Menim, da je prvi pogoj za sodelovalno učenje v pedagoškem poklicu pozitivna šolska klima. Čeprav družbene razmere šolam ne omogočajo občutka varnosti in stabilnosti, pa je na lokalnem šolskem nivoju pozitivna šolska klima še vedno možna.

V zadnjih šestih letih smo vse članice Konzorcija strokovnih gimnazij imele možnost preizkusiti sodelovalno učenje na lastni koži. Projekt Posodobitev gimnazijskih programov je prinesel pomembno novost na področju pedagoškega vodenja in profesionalnega izobraževanja. Šolski razvojni tim je postal pomemben vezni člen med ravnateljem in člani učiteljskega zbora. To je bila po mojem mnenju velika sprememba za vse šolske kolektive.

Mislím, da pred letom 2008 v šolah ni bilo veliko sodelovalnega učenja, vsaj na srednjih šolah ne. Učitelji so/ smo tradicionalno bili veliki individualisti. Marsikje se je zdaj to zelo spremenilo. Z veseljem in ponosom lahko trdim, da je tako tudi na naši Tehniški gimnaziji.

V obdobju projekta Posodobitev gimnazijskih programov je Zavod RS za šolstvo za člane šolskih razvojnih timov pripravil veliko izobraževanj s področja vpeljevanja sprememb in v povezavi z aktivnimi oblikami dela z dijaki. Šole smo si lahko same izbrale prioriteta področja posodabljanja. Vse odločitve smo sprejemali skupaj na delavnicah učiteljskega zbora.

V obdobju 2008–2014 smo vsako leto izvedli več delavnic za učiteljski zbor. Kot ravnateljica sem bila ves čas aktivna članica našega šolskega razvojnega tima. S preostalimi člani sem se udeleževala vseh izobraževanj, skupaj z njimi sem pridobljena znanja na delavnicah prenašala na svoje sodelavce in se obenem od njih učila.

V tem obdobju nismo izpeljali samo vseh delavnic, ki smo jih dobili za domačo nalogo. Vsako leto smo organizirali tudi šolski festival primerov dobre prakse. Kot ravnateljici, ki je predstavljala svoje primere dobre prakse, mi je bilo na delavnicah in festivalih zelo lepo. Koliko novega smo se naučili drug od drugega in kako pogosto smo drug drugega odkrili v novi luči.

Ponosna sem na vse naše dosežke zadnjih letih. Na

vse nastope članov našega učiteljskega zbora na državnih festivalih dobrih praks, ki sta jih vsako leto pripravila tako Zavod RS za šolstvo kot Konzorcij strokovnih gimnazij. Na vse nove oblike dela z dijaki, ki smo jih postopno uvajali in nadgrajevali. Vpeljali smo izvrstne oblike projektne dela, ure timskega pouka in sistematično razvijamo integrativno kompetenco učenje učenja. Po vsem tem je naša Tehniška gimnazija postala prepoznavna v našem lokalnem okolju. Ponosna sem, da je v našem učiteljskem zboru veliko članov, ki na svoje ure vabijo svoje sodelavce na kolegialne hospitacije.

Kako nam je to uspelo? Predvsem s predanostjo vseh članov našega šolskega razvojnega tima, ki je za idejo posodabljanja in sodelovalnega učenja na svojo stran že prvo leto projekta pridobil kritično maso sodelavcev. S seznanjanjem naših dijakov in njihovih staršev z idejo posodabljanja in z vključevanjem tako staršev kot dijakov v zbiranje idej za nove oblike dela in s stalno evalvacijo opravljenega dela tako sodelavcev, dijakov in njihovih staršev.

Nova šolska kultura in sodelovalna klima sta prinesli tudi pomembno novost za nas, naše dijake in njihove starše. S prvo generacijo, ki smo jo začeli poučevati po posodobljenih učnih načrtih, smo ob zaključku šolskega leta vpeljali prireditve, na katerih staršem predstavimo vsebine in oblike dela v tekočem šolskem letu. Te prireditve skupaj pripravimo učitelji in dijaki. Pripravimo tudi skromno pogostitev za starše, ki je prijetna priložnost, da manj formalno skupaj evalviramo delo v tekočem šolskem letu in skupaj iščemo nove ideje za prihodnje šolsko leto.

Projekt Posodobitve se je uradno zaključil, mi pa svoje razvojno delo in sodelovalno učenje razvijamo naprej. Trenutno je naše prioriteta razvojno delo povezano s sistematičnim širjenjem strokovne pismenosti v angleškem jeziku. Lansko leto smo v okviru projekta Obogateno učenje tujih jezikov 3 zaposlili tujega učitelja Benjamina Tweedija in izvedli interno modeliranje za sodelavce Šolskega centra Kranj, v šolskem letu 2014/2015 pa bomo izvedli tudi eksterno modeliranje v povezavi z Zavodom RS za šolstvo.

Ko podoživljam svoje izkušnje na področju sodelovalnega učenja in razvijanja sodelovalne kulture v našem učiteljskem zboru, ne razmišljam samo kot ravnateljica, ampak tudi kot pedagoginja in anglistka, ki ima to srečo, da lahko v času ravnateljevanja tudi uči, in kot nekdo, ki na svoje ure lahko vabi kritične prijatelje.

Ves čas, ko smo širili kulturo sodelovanja, sem verjela, da bosta sodelovalno učenje in sodelovalna kultura prinesla tudi boljše rezultate naših dijakov. Vesela sem, da naš nizki osip in zelo dobri rezultati na maturi to potrjujejo.